

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लि.

कोकण परिमंडळ कार्यालय

ग्राहक तक्रार निवारण मंच रत्नागिरी

ग्राहक तक्रार क्र. १११/२०११

दि.०७.१२.२०११

मयत महाजन एस.एन. करिता
श्री.शेखर केशव मेहता.
पोस्टाची आळी, ता.दापोली,
जि.रत्नागिरी.

तक्रारदार ग्राहक

कार्यकारी अभियंता 'महावितरण'
स व सु विभाग खेड .

विरुद्ध पक्षकार

फोरम उपस्थिती

१) श्री. व्ही.बी.जगताप ,
अध्यक्ष, कार्यकारी अभियंता / सचिव
२) श्री.एन.ए.कुलकर्णी , सदस्य

ग्राहकाच्या वतीने

१. श्री.शेखर केशव मेहता (ग्राहक)
२. श्री.संतोष केशव मेहता

विरुद्ध पक्षकाराच्या वतीने

अनुपस्थित

महाराष्ट्र राज्य वीज नियामक आयोग ग्राहक तक्रार निवारण मंच व लोकपाल(ओम्बुडस्मन) विनिमय २००३ मधील ८(२) चे तरतुदीनुसार :

भोगवटादार आणि जागेचे मुळ मालक श्री.शेखर केशव मेहता यांची त्यांच्या घरातील मयत भाडेकरु एस.एन.महाजन यांच्याकरिता तक्रार दि.०७.१२.२०११ रोजी दाखल झाली असून, आवश्यक तो तपशिल अनुसुची 'अ' सोबत जोडलेला आहे. तक्रार प्राप्त होताच मंचाकडील पत्र क्र.११०९, दि.०९.१२.२०११ नुसार तक्रार प्रकरणातील स्पष्टीकरण / खुलासा कार्यकारी अभियंता, विभागीय कार्यालय खेड यांच्याकडून मागण्यात आला असता तो विहीत कालावधीत प्राप्त झाला नाही. आयोगाच्या नियमावलीनुसार सदर प्रकरणाची नोटीस दि.१३.१२.२०११ रोजी काढण्यात येवून, सुनावणी दि.३०.१२.२०११ रोजी ठेवण्यात आली. दरम्यानच्या काळात खेड विभागीय कार्यालयाकडून पत्र क्र.४२४३, दि.२०.१२.२०११ चे पत्र आवश्यक त्या स्पष्टीकरणासह दि.२१.१२.२०११ रोजी मंचाकडे प्राप्त झाले. तक्रार प्रकरणाची सुनावणी दि.३०.१२.२०११ रोजी ठेवण्यात आली असता ग्राहकाच्यावतीने श्री.शेखर केशव मेहता व श्री.संतोष केशव मेहता उपस्थित राहून युक्तीवाद करण्यात आला, तसेच आवश्यक ती कागदपत्रे सुद्धा त्यांच्या युक्तीवादाच्या समर्थनात मंचाकडे दाखल करण्यात आली. महावितरणच्यावतीने फोनवर संपर्क करण्यात येवून सुनावणी करिता उपस्थित राहणे शक्य नसल्याचे कळविले आणि सादर केलेल्या स्पष्टीकरणाच्या आधारे निर्णय देण्यात यावा अशी मागणी करण्यात आली.

ग्राहकाच्या तक्रारीचे स्वरूप असे की, श्री.शेखर केशव मेहता यांनी मयत भाडेकरु महाजन यांच्याबाबतीत तक्रार प्रकरणाचे कारण सांगून नमुद केले की, दापोली नगर पंचायत हद्दीतील मालमत्ता क्र.४३/२, पोस्टाची आळी ही स्वतःच्या मालकीची असून, सदरहू जागेत भाडेकरु म्हणून शंकुतला उर्फ इंदुमती नारायण महाजन भाडेकरुचे दि.२१.०५.२००८ रोजी निधन झाले आणि निधन झाल्यापासून त्यांचे वारस किंवा अन्य कोणीही सदरहू जागेत वास्तव्यास नाही. भाडेकरुचे कौलारु घर बंद अवस्थेत असल्याने त्यातील मीटर काढून टाकण्याविषयी (ग्राहक क्र.२१५५१०००१६८७) दि.०४.१०.२०१० रोजी श्री.शेखर केशव मेहता यांनी घराचे मालक या नात्याने लेखी अर्ज केला असता, सहाय्यक अभियंता, दापोली कार्यालयाकडून फायनल बिल पाठविण्यात आले आणि सदरहू बिल रु.३६०/- दि.२५.१०.२०१० रोजी भरले असता, दापोली कार्यालयाकडून मीटर काढण्यात येवून विजपुरवठा बंद करण्यात आला. सदरहू जागेबाबत मी मालक या नात्याने काहीही कळविले नस्ताना दापोली कार्यालयाने सदरहू जागेत दि.२६.१०.२०१० रोजी पुन्हा मीटर बसवून विजपुरवठा देण्यात आला. सदरहू जोडण्यात आलेले कनेक्शन बेकायदेशीर आणि अनधिकृत असून, माझ्या मिळकतीवर आक्रमण करून ते देण्यात आलेले आहे. विजपुरवठा करताना किंवा मीटर जोडताना जी कागदपत्रे लागतात किंवा जी प्रक्रिया पुर्ण करावी लागते त्याचे पुर्णपणे उल्लंघन झाले असून संबंधित दापोली कार्यालयाने विज विधेयक कायदा आणि आयोगाच्या नियमावली पायमल्ली केलेली आहे. तक्रारीसोबत जोडण्यात आलेली कागदपत्रे स्पष्ट असून सदरहू अनधिकृत कनेक्शन काढून टाकण्यात यावे तसेच सदरहू मिटरचा अहवाल प्राप्त क्हावा आणि या बेकायदेशीर कृत्याबद्दल संबंधित कर्मचारी आणि कार्यालयावर कारवाई करण्यात यावी.

तक्रार प्रकरणाची सुनावणी घेण्यात आली असता, मयत भाडेकरु महाजनच्या वतीने स्वतः जागामालक श्री.शेखर केशव मेहता आणि श्री.संतोष केशव मेहता उपस्थित राहून तक्रार प्रकरणातील युक्तीवाद करण्यात येवून आवश्यक ती कागदपत्रे दाखल करण्यात आली. श्री.मेहता यांच्या म्हणण्यानुसार घरगुती ग्राहक क्र.२१५५१०००१६८७ हा स्वतःच्या मालकी जागेतील भाडेकरु करिता घेण्यात आलेला होता. सदरहू भाडेकरु दि.२१.०५.२००८ रोजी मृत्यु पावल्याने आणि मृत्युच्या पश्चात भाडेकरुच्यावतीने कोणीही राहत नसल्याने तसेच

कोणतेही वारस न आल्याने सदरहू कौलारु जागेतील विजपुरवठा आणि मीटर दोन वर्षाहून अधिक काळ तसेच राहील्याने पुरवठा कायमस्वरूपी बंद करण्याकरिता आणि मीटर काढून नेण्यासाठी दि.०४.१०.२०१० रोजी दापोली कार्यालयाकडे देऊन व महावितरणने दिलेले फायनल बिल भरल्यानंतर अर्ज महावितरणच्या दापोली कार्यालयाकडून सदरहू विजजोडणी दि.२५.१०.२०१० रोजी बंद करून मीटर काढून नेण्यात आला. मीटर आणि पुरवठा काढण्यापुर्वी सदर ग्राहक क्रमांकाची सर्व बिले भरून घेण्यात आली होती, तरीही दुसरे दिवशीच आमची कोणती मागणी नसताना भाडेकरूच्या जागेत दि.२६.१०.२०१० रोजी पुन्हा मीटर बसवून बेकायदेशीररित्या पुरवठा देण्यात आला. सदरहू घटनेनंतर सातत्याने पाठपुरावा करूनही मीटर काढण्यात आलेला नाही. मीटर सदोष नक्तेच, कारण आलेली बिले भरण्यात आलेली आहेत. सदोष मीटरचा अहवालही प्राप्त नसून संबंधित कार्यालयाने आपल्या मनमानीनुसारच संपुर्ण कृती केली असून ती बेकायदेशीर आहे. जागा मालक या नात्याने कराची पावती तसेच दापोली नगरपंचायत आणि संबंधित खात्याकडून प्राप्त झालेली कागदपत्रे स्पष्ट असून, तलाठी दापोली यांनी दिलेला दाखलाही भाडेकरूच्या अस्तित्वाविषयी पुरेसा स्पष्ट आहे. दाखल करण्यात आलेली कागदपत्रे आणि एकूणच वस्तुस्थिती पाहता महावितरणची कृती बेकायदेशीर आहे. बेकायदा मीटर जोडणी बाबत माहीती अधिकाराखाली अर्ज केला असता, चुकीची माहीती देवून दिशाभूल करण्यात आलेली आहे. माहीती अधिकारातील दापोली कार्यालयाचे पत्र दि.१९.११.२०१० वस्तुस्थितीचा विपर्यास्त करणारे असून, कोणताही खुलासा दापोली तसेच खेड कार्यालयाकडून प्राप्त झाला नसून आजतागायत कोणतीही कृती करण्यात आलेली नाही. आम्हास योग्य तो न्याय देवून अर्जातील मागणीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

महावितरणकडून पत्र क्र.४२४९, दि.२०.१२.२०११ च्या पत्रानुसार लेखी युक्तीवादात मांडण्यात आले आहे की, विजजोडणी क्र.२१५५१०००१६८७ वरिल महाजन यांच्या नावे फायनल बिल दिल्यानंतर शाखा अधिका-यांच्या मार्फत महाजन यांच्याकडे पाठविले असता वीज वापर करणा-या ग्राहकाने वीज मीटर काढण्याबाबत हरकतीचा मुद्दा उपस्थित केला आणि मीटरची पाहणी केली असता तो सदोष आढळले. श्री.मेहता यांच्या नावे असलेल्या पॉप्रर्टी पैकी सर्वे नं. ४३ (१/२) मधील भाडेकरु श्री.महाजन यांनी विजजोडणी बंद करण्यास हरकत घेतली आणि मीटर बंद असल्याने तो बदलण्यात आला. सदरहू विजजोडणी भाडेकरु वापरत असल्याचे दिसून आले. महावितरणने आपल्या पत्रात 'महाराष्ट्र रेन्ट कन्ट्रोल १९९९' च्या कलम २९ चा अधार घेतला असून, इलेक्ट्रीसीटी ही अत्यावश्यक सेवा असल्याने आणि तक्रारीतील विजजोडणीचा वापर भाडेकरु करित असल्याने विजजोडणी बंद न करण्याची महावितरणची कार्यवाही योग्यच आहे. या लेखी युक्तीवादामध्ये ग्राहकाने उपस्थित केलेल्या अन्य मुद्द्यांना किंवा हरकतीना कोणतेही स्पष्टीकरण देण्यात आलेले नाही आणि सदरहू युक्तीवादाची प्रत ही ग्राहकाला देण्यात आलेली नक्ती. महावितरणने या व्यतिरिक्त अन्य कोणताही खुलासा दाखल केलेला नाही. महावितरणच्या म्हणण्यानुसार 'महाराष्ट्र रेन्ट कन्ट्रोल १९९९' मधील तरतुदी नुसार विजजोडणी बंद करण्यात आलेली नाही.

तक्रार प्रकरणातील दाखल करण्यात आलेला तपशिल , ग्राहकाच्या बाजुने करण्यात आलेला युक्तीवाद, महावितरणकडून करण्यात आलेला खुलासा आणि प्रकरणातील संबंधित कागदपत्रे इ.तपासणी करता आणि वस्तुस्थिती विचारात घेता भाडेकरूच्यावतीने जागा मालक श्री.मेहता यांनी दाखल केलेली तक्रार रास्त आहे आणि संबंधित जागा मालकाकडून वेळोवेळी पाठपुरावा करूनही तक्रारीची दखल घेण्यात आलेली दिसत नाही. माहिती अधिकाराखाली सुद्धा जी माहिती देण्यात आलेली आहे ती सुद्धा प्रकरणाशी विसंगत असून या तक्रार प्रकरणात महावितरणची कृती ही कायद्यातील तरतुदीचे उल्लंघन करणारी असून, नैसर्गिक न्यायतत्वाच्या पुरुणपणे विरुद्ध आहे असे मंचाचे स्पष्ट मत आहे.

तक्रार प्रकरणातील मयत शंकुतला उर्फ इंदुमती नारायण महाजन यांच्याकरिता जागामालक या नात्याने मेहता यांनी दाखल केलेल्या कागदपत्राची शहानिशा करता स्पष्टपणे निर्दशनास येते की, सदरहू वीज ग्राहक २००८ सालीच मयत झाल्या असून २ वर्षाहूनही अधिक काळ भाडेकरूची जागा बंद अवस्थेत आहे. विजेचा वापर असो वा नसो नियमीतपणे बिले देण्यात आली असून, त्याचा भरणाही मेहता यांनीच केलेला आहे. मेहता यांच्या अर्जानुसारच सदरहू विजजोडणीचा पुरवठा कायमस्वरूपी खंडीत करण्यात येवून मीटर काढून घेण्यात आला होता, तथापी मीटर काढलेल्या दुस-या दिवशीच महावितरणने पुन्हा सदरहू जोडणी पुर्ववत केली आहे की ज्याकरिता कोणतेही समर्थन देण्यात आलेले नाही. महावितरणच्यावतीने सुनावणीला उपस्थित राहण्याचेही जाणीवपूर्वक टाळण्यात आले असून, जो खुलासा दाखल करण्यात आला आहे त्यातील स्पष्टीकरणही दिशाभूल करणारे असून मंचापासूनही वस्तुस्थिती लपवून ठेवण्यात आलेली आहे. वीज मीटर बाबतची ग्राहकाची हरकत, मीटर सदोष हे मुद्दे मुळातच लागू नाहीत. सदरहू मयत ग्राहक महीला असूनही लेखी खुलाशात 'ग्राहक श्री.एस.एन.महाजन यांनी विजजोडणी बंद करण्यास हरकत घेतली' आणि मीटर बंद असल्याने तो बदलण्यात आला आणि विजजोडणी वापरात असल्याबाबतच्या बाबी या वस्तुस्थितीच्या विरुद्ध असून महावितरणने जाणूनबुजून कोणत्याही कारणाशिवाय 'महाराष्ट्र रेन्ट कन्ट्रोल अॅक्ट १९९९' मधील तरतुदीचा उल्लेख केला असून मुळातच तो या प्रकरणाला लागू पडत नाही. मेहता यांच्या मालकीच्या घरात मयत महाजन या भाडेकरु होत्या आणि त्यासंबंधातील तलाठी दाखला पुरेसा स्पष्ट असून संबंधित प्रकरणातील कागदपत्रेही वस्तुस्थितीचा खुलासा करू शकतात आणि या सर्वांवरुनच महावितरणने केलेली कृती बेकायदेशीर असून, त्याबाबत कोणतेही स्पष्टीकरण देण्यात आलेले नाही. तक्रार प्रकरणातील बेर्पवाईचा कळस म्हणजे माहीती अधिकारातही मुळ विषयाला पुर्णपणे बगल दिलेली आहे. या उत्तरातच मयत महाजन यांचा अर्ज नाही असे नमुद केले असून, मीटर काढण्याकरिता तसेच बसवण्याकरिता कोणतेही लेखी ॲर्डर नसल्याचे नमुद आहे. मेहता यांच्या अर्जानुसार कृती झालेली असतानाही चुकीची माहीती देण्यात आलेली आहे. दापोली कार्यालयातील संर्बंधित कर्मचारी या कृतीला पुर्णपणे जबाबदार असून महावितरणने ठोस कारवाई करून अशा प्रकारांना निर्बंध घातलाच पाहीजे. मयत ग्राहकाच्यावतीने मेहता यांनी केलेली मागणी रास्त असून प्रकरणातील पुर्ण तपशिल त्यांना मिळणे हा त्यांचा हक्क असून, महावितरणला तो नाकारता येणार नाही. दिड वर्षाहूनही अधिक काळ सदर प्रकरण जाणीवपूर्वक लांबविण्यात आले असून एका विशिष्ट हेतूने प्रकरणाची हाताळणी झालेली आहे. नैसर्गिक न्यायतत्वानुसार मेहता यांचे अधिकार आणि हक्क त्यांना मिळणे केवळ आवश्यक नसून कायद्याच्या अधीन राहून सर्व तांत्रिक बाबींचा खुलासा विहीत कालावधीत करणे महावितरणवर बंधनकारक आहे.

तक्रार प्रकरणातील मंचाच्या वरिल निष्कर्षावरुन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत असून, त्याची कार्यवाही विहीत कालावधीत करणे महावितरणवर बंधनकारक आहे.

आदेश

- मयत ग्राहक शंकुतला उर्फ इंदुमती नारायण महाजन (ग्राहक क्र. २१५५१०००१६८७) यावरिल मीटर आणि विजजोडणीची महावितरणची कृती पुर्णपणे बेकायदेशीर असून, हा आदेश मिळाल्यापासून ८ दिवसात सदरहू जोडणी कायमस्वरूपी खंडीत करण्यात येवून मीटर दापोली कार्यालयात जमा करण्यात यावा.

२. पुरवठा आणि मीटर खंडीत करण्यापुर्वी ग्राहक क्र.२१५५१०००१६८७ हा पुर्णपणे बंद करण्यात येवून, या संदर्भातील ग्राहकाने मागणी केलेला सर्व तपशिल हा आदेश मिळाल्यापासून ८ दिवसात श्री.शेखर केशव मेहता यांना देण्यात यावा.
३. तक्रार प्रकरणातील अनुषंगिक बाबी आणि खर्चाबाबत ग्राहकाला रु.७५०/- (रु.सातशे पन्नास मात्र) आदेश मिळाल्यापासून ८ दिवसात देण्यात यावेत.
४. आदेश क्र.१ ते ३ यांची अंमलबजावणी / कार्यवाही १५ दिवसात करण्यात येवून पुर्तता अहवाल मंचाकडे दाखल करण्यात यावा. विलंब झाल्यास संबंधित कर्मचारी जबाबदार धरून महावितरणने उचीत कारवाई करावी.
५. या आदेशाविरुद्ध अर्जदारास अपील करावयाचे असल्यास खालील पत्त्यावर हा आदेश मिळाल्यापासून ६० दिवसात अपील दाखल करता येईल.

पत्ता :-

सचिव,
लोकपाल महाराष्ट्र राज्य विद्युत नियामक आयोग
६०६/६०८, केशवा बिल्डिंग,
बांद्रा कुला कॉम्प्लेक्स, मुंबई ४०००५१.
फोन नं. ०२२ / २६५९२९६५

क्ष.बी.जगताप
अध्यक्ष, कार्यकारी अभियंता/ सचिव
ग्रातनिमं, कोकण परिमंडल

एन्.ए.कुलकर्णी
सदस्य
ग्रातनिमं, कोकण परिमंडल

दिनांक :- ०४.०१.२०१२
ठिकाण :- रत्नागिरी.